Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 617
van **ARNOUT COEL**
datum: 25 maart 2021

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Behoud lokale schapenrassen - Verbintenissen

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (DLV) lezen we inzake de subsidie voor het behoud van lokale schapenrassen (Ardense Voskop, Belgisch melkschaap, Entre-Sambre-et-Meuse schaap, Houtlandschaap, Kempens schaap, Lakens schaap, Mergellandschaap, Vlaams kuddeschaap, Vlaams schaap) het volgende: "Bepaalde lokale schapenrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele schapenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale schapenrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis."

De landbouwer moet een verbintenisaanvraag indienen en verbindt zich ertoe om gedurende de vijf opeenvolgende jaren minstens het aantal subsidiabele schapen dat is vastgelegd in het verbintenisaantal te houden. Dat verbintenisaantal kan worden aangevraagd voor minimaal twintig en maximaal vijfhonderd subsidiabele dieren van een of meerdere van de lokale schapenrassen. De subsidie, die wordt toegekend in het kader van de vijfjarige verbintenis, bedraagt jaarlijks 25 euro per schaap.

Omdat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) eind 2020 is afgelopen, wordt in afwachting van het nieuwe GLB in overgangsmaatregelen voorzien. Voor de LV-agromilieumaatregelen betekent dit dat er geen nieuwe vijfjarige verbintenissen mogelijk zijn en dat aflopende verbintenissen eventueel wel met één jaar verlengd kunnen worden, met behoud van hetzelfde verbintenisaantal.

1. Hoeveel lopende verbintenissen zijn er momenteel voor het behoud van lokale schapenrassen? Om hoeveel verbintenissen per ras gaat het? Om hoeveel verbintenissen per ras per provincie?
2. Kan de minister per ras aangeven voor hoeveel schapen er een verbintenis is aangegaan?
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal lopende verbintenissen, opgesplitst per jaar dat de verbintenisaanvraag ingediend werd?
4. Er kunnen momenteel geen nieuwe vijfjarige verbintenissen meer worden aangegaan. Aflopende verbintenissen in 2020 kunnen wel met één jaar worden verlengd.

Hoeveel verbintenissen liepen af eind 2020? Hoeveel vroegen een verlenging aan met één jaar? Hoeveel werden effectief verlengd?

5. Is de stop voor het aangaan van nieuwe vijfjarige verbintenissen tijdelijk?

   Zo ja, vanaf wanneer zal dat opnieuw mogelijk zijn? Zullen dan ook nieuwe landbouwers die nog geen lopende verbintenis hebben die subsidie kunnen aanvragen?

   Zo niet, waarom wordt het systeem afgeschaft?

6. Zal de minister, aangezien het nieuwe GLB wellicht pas in werking zal treden op 1 januari 2023, ook nog verlenging mogelijk maken voor verbintenissen die aflopen in 2021 en 2022?

7. Kan de minister een overzicht geven van de subsidies die werden uitbetaald per ras per jaar voor de periode 2015-2020?

8. Hoe evalueert de minister het subsidiesysteem? Is er een positieve evolutie vast te stellen van het aantal gehouden schapen per bedreigd lokaal schapenras? Kan ze dat staven met cijfers ten opzichte van vijf jaar geleden? En ten opzichte van tien jaar geleden?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 617 van 25 maart 2021
van **ARNOUT COEL**

---

1. In 2021 zijn er veertig lopende verbintenissen voor het behoud van lokale schapenrassen.

   Tabel 1. Aantal lopende verbintenissen in 2021 per ras en per provincie

	Antwerpen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Limburg	**Totaal**
Houtlandschaap	-	1	2	3	-	**6**
Kempens schaap	4	-	-	-	1	**5**
Mergellandschaap	-	2	-	-	-	**2**
Belgisch melkschaap	-	-	1	2	1	**4**
Vlaams kuddeschaap	2	-	1	-	-	**3**
Ardense voskop	1	2	1	1	1	**6**
Lakens schaap	1	-	1	-	-	**2**
Vlaams schaap	1	1	6	1	1	**10**
Entre-Sambre-et-Meuseschaap	1	-	-	1	-	**2**
Totaal	**10**	**6**	**12**	**8**	**4**	**40**

2. Tabel 2. Aantal dieren per ras waarvoor een verbintenis is aangegaan

Houtlandschaap	273
Kempens schaap	650
Mergellandschaap	58
Belgisch melkschaap	162
Vlaams kuddeschaap	644
Ardense voskop	136
Lakens schaap	54
Vlaams schaap	947
Entre-Sambre-et-Meuseschaap	55
Totaal	**2979**

3. Tabel 3. Aantal in 2021 lopende verbintenissen per startjaar waarin de verbintenis werd aangegaan

2017	7
2018	6
2019	5
2020	20
2021	2

Totaal	**40**

4. Eind 2020 liepen er drie verbintenissen voor het behoud van lokale schapenrassen af. Twee van die verbintenissen werden verlengd.

5. Ook in 2022 zullen er geen nieuwe verbintenissen kunnen worden afgesloten. Op dezelfde wijze als in 2021 zullen aflopende verbintenissen wel met 1 jaar kunnen worden verlengd.

   In 2023 start het nieuwe GLB. Er wordt bekeken of de maatregel onder het GLB wordt verdergezet, of dat alternatieve ondersteuningsmogelijkheden aangewezen zijn.

6. Zie vraag 5

7. Tabel 4. Uitbetaald subsidiebedrag per ras en per campagnejaar (campagne 2020 is nog niet uitbetaald).

Ras	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Houtlandschaap	3.923,70	6.686,27	6.292,00	5.321,10	6.989,91
Kempens schaap	17.971,25	21.166,25	25.750,00	27.475,00	4.775,00
Mergellandschap	0	395,58	208,90	0	200,00
Belgisch melkschaap	4.0067,05	3.887,14	3.228,43	3.285,00	3.435,20
Vlaams kuddeschaap	9 .25,00	9.500,00	8.275,00	11.250,00	11.075,00
Ardense voskop	3.807,19	4.972,79	3.641,33	3.921,97	3.698,16
Lakens schaap	3.125,00	3.398,49	3.100,00	3.710,55	3.617,47
Vlaams schaap	5.438,01	5.927,51	5.703,28	4.350,49	18.483,24
Entre-Sambre-et-Meuseschaap	3.250,00	3.232,50	2.500,00	2.450,00	2.118,75
Totaal	**50.607,20**	**59.166,53**	**58.698,94**	**61.764,11**	**54.392,73**

8. De in tabel 5 geciteerde cijfers zijn verzameld i.k.v. een update van DAD-IS (Domestic Animal Information System) van de FAO (Food and Agriculture Organization). Ze zijn afkomstig van de organisaties die de stamboeken bijhouden voor deze rassen (Steunpunt Levend Erfgoed – SLE en Kleine Herkauwers Vlaanderen – KHV), en betreffen de hele populatie van dieren van de betreffende rassen en dus niet enkel dieren die in aanmerking komen voor subsidies.

   Tabel 5. Evolutie van het aantal dieren per ras ingeschreven in het stamboek van het betreffende ras

Ras	**2011**	**2015**	**2020**
Ardense Voskop	2112	1881	1652
Belgisch melkschaap	207	233	181
ES&M schaap	569	608	318
Houtlandschaap	998	1185	1176
Kempens schaap	961	2322	4932
Lakense schaap	482	671	587
Mergelland schaap	273	166	182
Vlaams kuddeschaap	933	1189	2048
Vlaams schaap	880	933	2113

Bron: stamboekgegevens

Een positieve evolutie kan vastgesteld worden voor het Kempens schaap, het Vlaams kuddeschaap en het Vlaams schaap. De aantallen van geregistreerde dieren van de andere rassen zijn ofwel gedaald of bleven relatief stabiel. Volgens de classificatie van FAO (gebruikt als een indicator voor de rapportering i.v.m. de Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 2.5 van de Verenigde Naties (SDG goal 2.5)) zijn de volgende rassen: 1) kwetsbaar: Kempens schaap; 2) bedreigd: Houtlandschaap, Lakense schaap, Mergelland schaap, Vlaams kuddeschaap, Vlaams schaap; 3) kritisch bedreigt: Belgisch melkschaap, Entre-Sambre-&-Meuseschaap.

Een gevolg van de lage aantallen dieren van een ras is de grote invloed van een beperkt aantal grotere kuddes op het totaal aantal. Als zo'n fokker omschakelt naar een ander ras, is de impact onmiddellijk zeer groot. De subsidie blijkt in het verleden niet altijd voldoende te zijn geweest om dat te voorkomen. De oefening om de maatregel aan te passen en/of uit te breiden, al dan niet in het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), wordt dus ook uitgevoerd.